

Legislatívne novinky

1. až 15. apríl 2026

POTRAVINÁRSKA
KOMORA
SLOVENSKA

Obsah

Legislatívne novinky	1
Predbežné informácie	4
Pripravuje sa návrh zákona o lobingu	4
Vláda Slovenskej republiky	4
Návrh zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú vadným výrobkom	4
Návrh na určenie gestorských orgánov zodpovedných za prebratie a aplikáciu smerníc	4
Informačný systém o technických predpisoch (TRIS)	4
Vyhlásené akty vo Vestníku Európskej únie	5
Núdzové opatrenia v súvislosti s výskytom ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy	5
Núdzové opatrenia v súvislosti so slintačkou a krívačkou	5
Núdzové opatrenia v súvislosti s výskytom ohnisk pseudomoru hydiny v Poľsku	6
Núdzové opatrenia v súvislosti s kiahňami oviec a kiahňami kôz v Grécku	6
Núdzové opatrenia v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy v Španielsku	6
Maximálne hladiny rezíduí pesticídov	7
Oprava vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2025/854, pokiaľ ide o definíciu rezídua látky fosetyl-Al a o zoznam komodít, ktoré sa majú analyzovať na trimetylsulfóniový kation	8
Oznámenie o začatí revízneho prešetrovania pred uplynutím platnosti antidumpingových opatrení uplatniteľných na dovoz kyseliny citrónovej s pôvodom v Čínskej ľudovej republike	8

Nadväzovanie kontaktov s organizáciami pôsobiacimi v oblastiach v rámci poslania Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA)	8
Politika kvality Európskej únie.....	8
Nové legislatívne akty v sektore vinohradníctva a vinárstva	10
Prebiehajúce riadne legislatívne procesy EÚ	11
Návrh smernice pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie požiadaviek na bezpečnosť potravín a krmív	11
Návrh nariadenia, ktorým sa stanovuje rámec opatrení na posilnenie odvetví biotechnológií a biovýroby v Únii	12
Návrh nariadenia o zmenách ekologickej poľnohospodárskej výroby	12
Návrh nariadenia, ktorým sa mení nariadenie o spoločnej organizácii trhu	12
Návrh nariadenia o rastlinách získaných určitými novými genómovými technikami a potravinách a krmivách z nich.....	13
Návrh nariadenia o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností.....	13
Návrh smernice o tvrdeniach týkajúcich sa životného prostredia	13
Európska komisia	14
Komisia schvaľuje nemeckú schému štátnej pomoci vo výške 1,3 miliardy eur na zavlažovanie obhospodarovaných rašelinísk	14
Komisia schvaľuje českú schému štátnej pomoci vo výške 3,7 miliardy eur na udržateľnú výrobu biometánu	14
Obchod EÚ s agropotravinárskymi výrobkami vykázal v januári prebytok 3,2 miliardy EUR.....	15
Komisia vykonáva neohlásené protimonopolné kontroly v sektore čokoládových cukrovínok	15
Spustenie Európskej oceánskej rady	16
Komisia vyzýva organizácie, aby sa pripojili k platforme zainteresovaných strán pre nulové znečistenie	16
Bola zverejnená spätná väzba: Produkty získané z vedľajších živočíšnych produktov ako zložky v hnojivých produktoch EÚ	17
Európsky parlament.....	17
Európsky úrad pre bezpečnosť potravín.....	19
Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu obsahujúceho endo-polygalakturonázovú, pektínesterázovú a pektínlyázovú aktivitu z geneticky nemodifikovaného kmeňa <i>Aspergillus niger</i> CCTCC M 2023236.....	19
Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu obsahujúceho leucylaminopeptidázu, oryzín a aspergilopepsín I z geneticky nemodifikovaného kmeňa <i>Aspergillus</i> sp. AE-PR	20

Posúdenie dodatočných informácií týkajúcich sa geneticky modifikovanej repky olejnej MS11 (žiadost' EFSA-GMO-BE-2016-138)	20
Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu arabinan endo-1,5-α-l-arabinanáza z geneticky nemodifikovaného kmeňa <i>Aspergillus tubingensis</i> ARS R7-60	21
Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu pektín lyázy z geneticky nemodifikovaného kmeňa <i>Aspergillus luchuensis</i> LC-07	21
Dietárna expozícia lykopénu zo základnej stravy, nových potravín a z používania potravinárskych prídavných látok v európskej populácii	21
Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu AMP deaminázy z geneticky modifikovaného kmeňa <i>Bacillus subtilis</i> CCTCC M 2023264	22
Údržba FoodEx2 2025	23
Hodnotenie bezpečnosti rozšírenia používania potravinárskeho enzýmu subtilizínu z geneticky modifikovaného kmeňa <i>Bacillus licheniformis</i> NZYM-CB	23
Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu obsahujúceho celulózu a endo-1,3(4)-β-glukanázovú aktivitu z geneticky nemodifikovaného kmeňa <i>Trichoderma reesei</i> 480KY	23
Hodnotenie bezpečnosti rozšírenia použitia potravinárskeho enzýmu obsahujúceho bacilolyzínovú a subtilizínovú aktivitu z geneticky nemodifikovaného kmeňa <i>Bacillus amyloliquefaciens</i> AR-383	24
Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu glukán 1,4-α-glukozidázy z geneticky modifikovaného kmeňa <i>Trichoderma reesei</i> DP-Nzh109	24
Hodnotenie bezpečnosti rozšírenia používania potravinárskeho enzýmu triacylglycerol lipázy z geneticky modifikovaného kmeňa <i>Aspergillus oryzae</i> NZYM-FL	25
Hodnotenie bezpečnosti rozšírenia používania potravinárskeho enzýmu triacylglycerol lipázy z geneticky modifikovaného kmeňa <i>Aspergillus oryzae</i> NZYM-AL	25
Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu glukán 1,4-α-maltotetraohydrolázy z geneticky modifikovaného kmeňa <i>Bacillus licheniformis</i> DP-Dzf95	25

Predbežné informácie

Pripravuje sa návrh zákona o lobingu

Bola zverejnená predbežná informácia o príprave návrhu zákona o lobingu (**PI/2026/91**). Cieľom návrhu zákona je zaviesť do právneho poriadku Slovenskej republiky absentujúcu úpravu lobingu, t. j. činnosti, ktorou sa rôzne subjekty alebo záujmové skupiny snažia ovplyvniť rozhodovanie o veciach verejných. Predpokladaný dátum začiatku pripomienkového konania je **apríl 2026**. Viac o predbežnej informácii je zverejnené tu:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/PI/2026/91>

Vláda Slovenskej republiky

Návrh zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú vadným výrobkom

Vláda Slovenskej republiky na svojom rokovaní **7. apríla 2026** schválila Návrh zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú vadným výrobkom. Viac informácií spolu so znením návrhu zákona je zverejnených tu:

<https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/31717/1>

Návrh na určenie gestorských orgánov zodpovedných za prebratie a aplikáciu smerníc

Vláda Slovenskej republiky na svojom rokovaní **7. apríla 2026** schválila Návrh na určenie gestorských ústredných orgánov štátnej správy a niektorých orgánov verejnej moci zodpovedných za prebratie a aplikáciu smerníc. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR:

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/1892 z 10. septembra 2025, ktorou sa mení smernica 2008/98/ES o odpade
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2360 z 12. novembra 2025 o monitorovaní a odolnosti pôdy (smernica o monitorovaní pôdy)

Viac informácií spolu so znením návrhu zákona je zverejnených tu:

<https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/31704/1>

Informačný systém o technických predpisoch (TRIS)

7. apríla 2026 bol Španielskom zverejnený kráľovský dekrét, ktorým sa mení kráľovský dekrét 760/2021 z 31. augusta 2021, ktorým sa schvaľuje **norma kvality pre olivový olej a olej z olivových výliskov**. Oznámenie je zverejnené tu:

<https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/sk/notification/27821>

10. apríla 2026 bol Estónskom zverejnený zákon, ktorým sa mení **zákon o ochrane zvierat a veterinárny zákon**. Oznámenie je zverejnené tu:

<https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/sk/notification/27830>

14. apríla 2026 boli Talianskom zverejnené zmeny predpisov týkajúcich sa **preporcovania vopred balených výrobkov**, týkajúce sa zmeny Spotrebiteľského zákonníka, čl. 15-bis

(Opatrenia na boj proti obchodným praktikám preporcovania vopred balených výrobkov).
Oznámenie je zverejnené tu:

<https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/sk/notification/27841>

Vyhlásené akty vo Vestníku Európskej únie

Núdzové opatrenia v súvislosti s výskytom ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) **2026/821** zo 7. apríla 2026, ktorým sa mení príloha k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2023/2447 o núdzových opatreniach v súvislosti s výskytom ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy v určitých členských štátoch. Odo dňa prijatia vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2026/783 nahlásili Česko, Taliansko a Poľsko Komisii výskyt nových ohnisk HPAI v zariadeniach v uvedených členských štátoch, kde sa drží hydina. Tieto nahlásenia sa týkali najmä ohniska v okrese Nymburk v Česku, dvoch ohnisk v regióne Toskánsko v Taliansku a dvoch ohnisk v Mazovskom a vo Varmsko-mazúrskom vojvodstve v Poľsku. Text Vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D0821&qid=1776429523190>

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) **2026/856** z 10. apríla 2026, ktorým sa mení príloha k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2023/2447 o núdzových opatreniach v súvislosti s výskytom ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy v určitých členských štátoch. Odo dňa prijatia vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2026/821 nahlásili Bulharsko a Poľsko Komisii výskyt nových ohnisk HPAI v zariadeniach v uvedených členských štátoch, kde je držaná hydina. Tieto nahlásenia sa týkali najmä ohniska v regióne Plovdiv v Bulharsku a 16 ohnisk v Mazovskom, Varmsko-mazúrskom a Veľkopoľskom vojvodstve v Poľsku. Text Vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D0856&qid=1776429523190>

Núdzové opatrenia v súvislosti so slintačkou a krívačkou

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) **2026/820** z 1. apríla 2026 o určitých núdzových opatreniach v súvislosti so slintačkou a krívačkou **v Grécku** a o zrušení vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2026/732. Od prijatia vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2026/732 sa v zariadeniach v regionálnej jednotke Lesbos v Grécku vyskytli ďalšie ohniská slintačky a krívačky, ktoré boli v marci 2026 potvrdené v rámci reštrikčných pásiem zriadených vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2026/732. S cieľom zohľadniť tieto ďalšie ohniská je preto potrebné urýchlene aktualizovať reštrikčné pásma na úrovni Únie. Text Vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D0820&qid=1776429523190>

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) **2026/782** z 27. marca 2026, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2026/582 o určitých núdzových opatreniach v súvislosti so slintačkou a krívačkou **na Cypre**. Od prijatia vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2026/582 sa preskúmali núdzové opatrenia, ktoré sa majú uplatňovať v ochranných pásmach a pásmach dohľadu a v ďalšom reštrikčnom pásme, ktoré sú

uvedené v prílohe k uvedenému rozhodnutiu, ako aj harmonogram ich uplatňovania, najmä pokiaľ ide o predbežné čistenie a dezinfekciu postihnutých zariadení, ktoré sa musia vykonať v súlade s delegovaným nariadením (EÚ) 2020/687. V dôsledku toho sa musí trvanie núdzových opatrení v týchto ochranných pásmach a pásmach dohľadu upraviť. Okrem toho sa od prijatia vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2026/582 vyskytli ďalšie ohniská slintačky a krívačky v zariadeniach v okresoch Larnaka a Nikózia na Cypre, a to aj mimo oblastí, ktoré sú v súčasnosti uvedené ako ochranné pásma a pásma dohľadu v prílohe k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2026/582. Text Vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D0782&qid=1776429523190>

Núdzové opatrenia v súvislosti s výskytom ohnisk pseudomoru hydiny v Poľsku

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) **2026/816** z 1. apríla 2026, ktorým sa mení príloha k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2025/2256 o núdzových opatreniach v súvislosti s výskytom ohnisk pseudomoru hydiny v **Poľsku**. Príloha k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2025/2256 bola nedávno zmenená vykonávacím rozhodnutím Komisie (EÚ) 2026/717 v nadväznosti na výskyt nových ohnisk pseudomoru hydiny v Poľsku v zariadeniach, kde sa drží hydina alebo vtáky chované v zajatí, čo bolo potrebné v uvedenej prílohe zohľadniť. Od uvedenej zmeny vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2025/2256 vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2026/717 Poľsko oznámilo Komisii výskyt štyroch nových ohnisk pseudomoru hydiny v zariadeniach, kde sa drží hydina alebo vtáky chované v zajatí a ktoré sa nachádzajú v Lubuskom, Sliezske a Veľkopoľskom vojvodstve. Text Vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D0816&qid=1776429523190>

Núdzové opatrenia v súvislosti s kiahňami oviec a kiahňami kôz v Grécku

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) **2026/838** z 8. apríla 2026, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2024/2207 o určitých núdzových opatreniach v súvislosti s kiahňami oviec a kiahňami kôz v **Grécku**. Grécko od výskytu ohnisk, ktoré viedli k poslednej zmene vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2024/2207 a ktoré boli oznámené Komisii, oznámilo Komisii 24 nových ohnisk kiahní oviec a kiahní kôz v zariadeniach, v ktorých sa držia ovce a kozy. Ohniská boli nahlásené v období od 4. marca do 30. marca 2026, a to v regionálnych jednotkách Achaia, Aitolokarnania, Evrytania, Ilia, Ithaki, Kavala, Larisa, Pieria, Preveza, Rodopi, Serres, Thessaloniki a Xanthi. Text Vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D0838&qid=1776429523190>

Núdzové opatrenia v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy v Španielsku

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) **2026/852** z 10. apríla 2026, ktorým sa mení príloha II k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2025/2248 o určitých núdzových opatreniach v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy v **Španielsku**. Od poslednej zmeny vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2025/2248 vykonávacím rozhodnutím Komisie (EÚ) 2026/552 boli 2. a 3. marca 2026 potvrdené dve ďalšie ohniská infekcie vírusom nodulárnej dermatitídy v zariadeniach v provincii Huesca v autonómnom

spoločenstve Aragónsko, v ktorých je držaný hovädzí dobytok. V nadväznosti na uvedené ohniská Španielsko 30. marca 2026 predložilo aktualizovaný plán vakcinácie. V tomto pláne sa stanovuje rozšírenie pásma vakcinácie I tak, aby zahŕňalo celú provinciu Huesca, určité obce v provincii Zaragoza a zostávajúce časti provincie Lleida a autonómneho spoločenstva Navarra, ktoré ešte nie sú zahrnuté v danom pásme. Okrem toho sa v záujme zrozumiteľnosti vykonala aj technická úprava opisu pásma vakcinácie I. Text Vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D0852&qid=1776429523190>

Maximálne hladiny rezíduí pesticídov

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) **2026/748** z 31. marca 2026 o **koordinovanom viacročnom kontrolnom programe Únie na roky 2027, 2028 a 2029** s cieľom zabezpečiť dodržiavanie maximálnych hladín rezíduí pesticídov a posúdiť vystavenie spotrebiteľov rezíduám pesticídov v potravinách rastlinného a živočíšneho pôvodu a na nich a o zrušení vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2025/854. Text Vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0748&qid=1776429523190>

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) **2026/765** z 1. apríla 2026 o **metódach odberu vzoriek a analýzy a o interpretácii výsledkov úradnej kontroly rezíduí pesticídov** v a na potravinách a krmivách rastlinného a živočíšneho pôvodu a o zrušení smernice 2002/63/ES. Text Vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0765&qid=1776429523190>

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Nariadenie Komisie (EÚ) **2026/752** z 31. marca 2026, ktorým sa mení príloha IV k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokiaľ ide o maximálne hladiny rezíduí *Allium fistulosum*, spracovaného; lyzátu z druhu *Willaertia magna*; hydroxidu horečnatého E 528; sušených peliet z *Onobrychis viciifolia* (vičenca vikolistého) a extraktu zo semien *Vitis vinifera* L. (extraktu z hroznových semien) v určitých produktoch alebo na nich. Text Nariadenia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0752&qid=1776429523190>

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Nariadenie Komisie (EÚ) **2026/751** z 31. marca 2026, ktorým sa opravuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokiaľ ide o maximálne hladiny rezíduí flupyradifurónu a fosforitanu draselného v určitých produktoch alebo na nich. Text Nariadenia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0751&qid=1776429523190>

Oprava vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2025/854, pokiaľ ide o definíciu rezídua látky fosetyl-Al a o zoznam komodít, ktoré sa majú analyzovať na trimetylsulfóniový kation

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) **2026/824** zo 14. apríla 2026, ktorým sa opravuje vykonávacie nariadenie (EÚ) 2025/854, pokiaľ ide o definíciu rezídua látky fosetyl-Al a o zoznam komodít, ktoré sa majú analyzovať na trimetylsulfóniový kation. Vykonávacie nariadenie (EÚ) 2025/854 sa mení v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu. Text Vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0824&qid=1776429523190>

Oznámenie o začatí revízneho prešetrovania pred uplynutím platnosti antidumpingových opatrení uplatniteľných na dovoz kyseliny citrónovej s pôvodom v Čínskej ľudovej republike

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Oznámenie o začatí revízneho prešetrovania pred uplynutím platnosti antidumpingových opatrení uplatniteľných na dovoz kyseliny citrónovej s pôvodom v Čínskej ľudovej republike. Po uverejnení oznámenia o blížiacom sa uplynutí platnosti antidumpingových opatrení uplatniteľných na dovoz kyseliny citrónovej s pôvodom v Čínskej ľudovej republike bola Európskej komisii doručená žiadosť o revízne prešetrovanie v súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1036 z 8. júna 2016 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskej únie. Text oznámenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02120&qid=1776429523190>

Nadväzovanie kontaktov s organizáciami pôsobiacimi v oblastiach v rámci poslania Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA)

Európsky úrad pre bezpečnosť potravín aktualizoval zoznam organizácií, s ktorými nadväzuje spoluprácu v rámci jeho poslania. Tieto príslušné informácie sú k dispozícii na webovej lokalite úradu EFSA na týchto odkazoch:

- posledná zmena zoznamu príslušných organizácií, ktorú uskutočnila správna rada úradu EFSA 26. marca 2026
<https://www.efsa.europa.eu/sk/events/103rd-management-board-web-meeting-public-session>
- aktualizovaný zoznam príslušných organizácií
<https://www.efsa.europa.eu/sk/partnersnetworks/scorg>

Politika kvality Európskej únie

V Úradnom vestníku EÚ bola zverejnená žiadosť o zápis zemepisného označenia do registra podľa článku 15 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 – „**Jablka krajeňskie**“. Žiadosť podalo **Poľsko**. „*Jablka krajeňskie*“ sú čerstvé dezertné ovocie I. triedy, z odrôd jablák Gala, Golden Delicious, Jonagold a Šampión, ako aj ich mutácií, ktoré sa pestujú v južnej časti oblasti Krajna, ktorá zahŕňa okresy Bydhošť, Nakło a Piła. Orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, môžu do troch mesiacov odo dňa tohto uverejnenia podľa článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 podať námietku Európskej komisii. Viac informácií je zverejnených tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02143&qid=1776429523190>

V Úradnom vestníku EÚ bola zverejnená žiadosť o zápis zemepisného označenia do registra podľa článku 15 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 – „**Kielbasa pradziada z Dukli**“. Žiadosť podalo **Poľsko**. „*Kielbasa pradziada z Dukli*“ je klobása z mäsa a pečene ošípaných plemena Puławska alebo hybridov. Má vzhľad klasického klobásového prstenca, pričom priemerná dĺžka klobásy tvoriacej prstenek je 35 až 40 cm, hoci môže byť aj dlhšia (do 55 cm) v závislosti od použitého čreva. V priereze má 25 až 35 mm v závislosti od čreva, je povolené používať prírodné hovädzie čreva s prierezom 50 až 54 mm. Po tomto uverejnení môžu orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, do troch mesiacov odo dňa tohto uverejnenia podľa článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 podať námietku Európskej komisii. Viac informácií je zverejnených tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02144&qid=1776429523190>

V Úradnom vestníku EÚ bola zverejnená žiadosť o zápis názvu do registra podľa článku 50 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny – „**Pernil Cerretà**“. Žiadosť podalo **Španielsko**. „*Pernil Cerretà*“ je sušený a vyzretý mäsový výrobok. Je to šunka zo zadného stehna ošípaných „bieleho“ plemena (nie iberských ošípaných), orezaná do okrúhleho tvaru, ktorá sa suší najmenej sedem mesiacov (vykostená šunka), resp. deväť mesiacov (šunka s kosťou). Šunky sa nikdy neúdia a vyznačujú sa použitím čierneho korenia a procesom sušenia a zrenia pri vysokej teplote. Po tomto uverejnení môžu orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, do troch mesiacov odo dňa tohto uverejnenia podľa článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 podať námietku Európskej komisii. Viac informácií je zverejnených tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02141&qid=1776429523190>

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) **2026/841** z 8. apríla 2026 o schválení zmeny špecifikácie výrobku týkajúcej sa zaručenej tradičnej špeciality **Žemaitiškas kastinys**. Text Vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0841&qid=1776429523190>

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) **2026/854** z 8. apríla 2026 o zápise zemepisného označenia **Ostkuststrømming (CHOP)** do registra Únie pre zemepisné označenia podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143. Text Vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0854&qid=1776429523190>

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) **2026/842** z 8. apríla 2026 o zápise zemepisného označenia **Savolainen talkkuna/Savolainen talakkuna (CHZO)** do registra Únie pre zemepisné označenia podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143. „*Savolainen talkkuna/Savolainen talakkuna*“ je obilninový výrobok z varených a v peci pražených obilnín, ktoré sa rozomelú na hrubý prášok. Jeho hlavnou

surovinou sú jačmenné zrná (*Hordeum vulgare*) alebo zmiešané jačmenné a ovsené zrná (*Avena sativa*). Vykonávacie nariadenie nadobudne účinnosť **5. mája 2026**. Text Vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0842&qid=1776429523190>

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené **oznámenie o schválení štandardnej zmeny špecifikácie výrobku** so zemepisným označením v súlade s článkom 5 ods. 4 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2025/27 z 30. októbra 2024, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 o pravidlá týkajúce sa zápisu do registra a ochrany zemepisných označení, zaručených tradičných špecialít a nepovinných výrazov kvality:

- „**Všestarská cibule**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02140&qid=1776429523190>

Nové legislatívne akty v sektore vinohradníctva a vinárstva

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené **oznámenie o schválení štandardnej zmeny špecifikácie výrobku** so zemepisným označením v súlade s článkom 5 ods. 4 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) **2025/27** z 30. októbra 2024, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 o pravidlá týkajúce sa zápisu do registra a ochrany zemepisných označení, zaručených tradičných špecialít a nepovinných výrazov kvality:

- „**Tejo**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02136&qid=1776429523190>
- „**Bordeaux**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02122&qid=1776429523190>
- „**Muscadet Côtes de Grandlieu**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02139&qid=1776429523190>
- „**Mallorca**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02070&qid=1776429523190>
- „**Côtes du Roussillon Villages**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02084&qid=1776429523190>
- „**Côtes du Roussillon Villages**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02084&qid=1776429523190>
- „**Bordeaux supérieur**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02087&qid=1776429523190>
- „**Coteaux d'Ancenis**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC01981&qid=1776429523190>
- „**Var**“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC01950&qid=1776429523190>
- „**Pays des Bouches-du-Rhône**“. Text je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC01948&qid=1776429523190>

- „*Gros Plant du Pays nantais*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC01980&qid=1776429523190>
- „*Muscadet Coteaux de la Loire*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02069&qid=1776429523190>
- „*Pacherenc du Vic-Bilh*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC01843&qid=1776429523190>
- „*Muscadet Sèvre et Maine*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC01949&qid=1776429523190>
- „*Madiran*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC01841&qid=1776429523190>

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené **oznámenie o schválení štandardnej zmeny špecifikácie výrobku** v súvislosti s názvom v sektore vinohradníctva a vinárstva v zmysle článku 17 ods. 2 a 3 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) **2019/33**:

- „*Brouilly*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02083&qid=1776429523190>

Prebiehajúce riadne legislatívne procesy EÚ

Návrh smernice pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie požiadaviek na bezpečnosť potravín a krmív

1. apríla 2026 – rokovania v pracovnej skupine Rady

Európska komisia prijala **16. decembra 2025** návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica Rady 98/58/ES a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES, pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie požiadaviek na bezpečnosť potravín a krmív, a ktorou sa zrušujú smernice Rady 82/711/EHS a 85/572/EHS. Návrh je súčasťou prierezového balíka legislatívnych zjednodušení oznámeného vo Vízii Európskej komisie pre poľnohospodárstvo a potraviny, ktorého cieľom je znížiť zbytočnú regulačnú záťaž a zároveň zachovať vysoké štandardy bezpečnosti potravín a krmív a ochrany zdravia ľudí a zvierat a životného prostredia. **Návrh smernice** je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex%3A52025PC1021>

Legislatívny proces v Európskom parlamente:

[https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/0409\(COD\)](https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/0409(COD))

Zodpovedné výbory Európskeho parlamentu:

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Výbor pre životné prostredie, klímu a bezpečnosť potravín

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2025_409?lang=sk

Návrh nariadenia, ktorým sa stanovuje rámec opatrení na posilnenie odvetví biotechnológií a biovýroby v Únii

16. decembra 2025 – prijatie návrhu nariadenia Európskou komisiou

Európska komisia prijala **16. decembra 2025** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec opatrení na posilnenie odvetví biotechnológií a biovýroby v Únii, najmä v oblasti zdravia, a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 178/2002, (ES) č. 1394/2007, (EÚ) č. 536/2014, (EÚ) 2019/6, (EÚ) 2024/795 a (EÚ) 2024/1938 (Európsky biotechnologický akt). Biotechnológia a biovýroba sú nevyhnutné pre konkurencieschopnosť, strategickú autonómiu a hospodársku bezpečnosť EÚ. Sú pilierom spoločenského blahobytu Únie v kľúčových oblastiach, ako je zdravie a potraviny. **Návrh nariadenia** je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex%3A52025PC1022>

Legislatívny proces v Európskom parlamente:

[https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/0406\(COD\)](https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/0406(COD))

Zodpovedný výbor Európskeho parlamentu:

Ešte nebol pridelený

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2025_406?lang=sk

Návrh nariadenia o zmenách ekologickej poľnohospodárskej výroby

26. marca 2026 – rokovania v pracovnej skupine Rady

Európska komisia prijala **16. decembra 2025** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/848, pokiaľ ide o určité pravidlá výroby, označovania a certifikácie a určité pravidlá obchodu s tretími krajinami. **Návrh nariadenia** je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2025%3A780%3AFIN>

Legislatívny proces v Európskom parlamente:

[https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/0417\(COD\)](https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/0417(COD))

Zodpovedný výbor Európskeho parlamentu:

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2025_417?lang=sk

Návrh nariadenia, ktorým sa mení nariadenie o spoločnej organizácii trhu

18. marca 2026 – rokovania v pracovnej skupine Rady

Európska komisia prijala **16. júla 2025** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o program na podporu konzumácie ovocia, zeleniny a mlieka v školách („školský program EÚ“), o sektorové intervencie, vytvorenie sektora bielkovinových plodín, požiadavky týkajúce sa konope, možnosť obchodných noriem pre syr, bielkovinové plodiny a mäso, uplatňovanie dodatočných dovozných cieľ, pravidiel dostupnosti dodávok v čase núdzových situácií a vážnych kríz a zábezpeky. **Návrh nariadenia** je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2025%3A553%3AFIN>

Stanovisko Dvora audítorov EÚ k návrhu je zverejnené tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=celex%3A52026AA0005>

Legislatívny proces v Európskom parlamente:

[https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/0237\(COD\)](https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/0237(COD))

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2025_237?lang=sk

Návrh nariadenia o rastlinách získaných určitými novými genómovými technikami a potravinách a krmivách z nich

21. apríla 2026 – očakáva sa pozícia Rady v prvom čítaní

Európska komisia prijala **5. júla 2023** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rastlinách získaných určitými novými genómovými technikami a potravinách a krmivách z nich a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/625. **Návrh nariadenia** je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2023%3A411%3AFIN>

Legislatívny proces v Európskom parlamente:

[https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2023/0226\(COD\)](https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2023/0226(COD))

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2023_226?lang=sk

Návrh nariadenia o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností

18. februára 2025 – rokovania v pracovnej skupine Rady

Európska komisia prijala **7. decembra 2023** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností, zmene nariadenia Rady (ES) č. 1255/97 a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1/2005. **Návrh nariadenia** je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2023%3A770%3AFIN>

Legislatívny proces v Európskom parlamente:

[https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2023/0448\(COD\)](https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2023/0448(COD))

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2023_448?lang=sk

Návrh smernice o tvrdeniach týkajúcich sa životného prostredia

Od 25. júna 2025 neprebiehajú práce na legislatívnom procese

Európska komisia prijala **22. marca 2023** návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o zdôvodňovaní a oznamovaní výslovných tvrdení týkajúcich sa životného prostredia (smernica o tvrdeniach týkajúcich sa životného prostredia). **Návrh smernice** je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2023%3A166%3AFIN>

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2023_85?lang=sk

Európska komisia

Komisia schvaľuje nemeckú schému štátnej pomoci vo výške 1,3 miliardy eur na zavlažovanie obhospodarovaných rašelinísk

Európska komisia schválila podľa pravidiel EÚ o štátnej pomoci **nemeckú schému v hodnote 1,3 miliardy eur**, ktorá má podporiť vlastníkov pôdy a správcov **odvodnených rašelinísk**, ktorí sa zaviazu k ich **opätovnému zavodneniu**. Cieľom schémy je **znižovanie emisií skleníkových plynov** prostredníctvom zvýšenia ukladania uhlíka v rašelinových pôdach.

Rašeliniská sú mokradňové ekosystémy, kde sa rastlinný materiál len čiastočne rozkladá a hromadí sa vo forme rašeliny, ktorá funguje ako **prirodzený zásobník uhlíka**. V Nemecku je odvodňovanie rašelinísk, ktoré sa využívajú najmä v poľnohospodárstve a lesníctve, zodpovedné až za **7 % ročných emisií skleníkových plynov**. Cieľom schémy je zastaviť ďalší rozklad rašeliny a obnoviť jej schopnosť viazať uhlík.

Podpora sa týka **trvalého a extenzívneho opätovného zavodnenia rašelinísk** a následného využívania pôdy pri zvýšenej hladine vody, tzv. **paludikultúr**. Schéma pokrýva náklady na odborné poradenstvo, investície do realizácie projektov, **kompensácie ekonomických strát spôsobených zavodnením** a pomoc pri zavádzaní paludikultúrnych systémov.

Pomoc bude poskytovaná formou **priamych grantov**, ktoré môžu pokryť až **100 % oprávnených nákladov**. Prijemcovia, ktorí sa zapoja do schémy do jedného roka od jej spustenia, majú nárok na **20 % motivačný „rýchlostný bonus“**. Oprávnenými žiadateľmi sú vlastníci pôdy, jej správcovia a prevádzkovatelia odvodňovacej infraštruktúry.

Schéma bude fungovať **do 31. decembra 2029**.

Komisia posúdila opatrenie podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ a **Poľnohospodárskych usmernení z roku 2022**. Dospela k záveru, že pomoc je potrebná, primeraná, má motivačný účinok, podporuje hospodársku činnosť a jej pozitívne environmentálne prínosy **prevažujú nad možným narušením hospodárskej súťaže**. Na tomto základe bola schéma schválená.

Viac o tejto správe je zverejnené tu:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_795

Komisia schvaľuje českú schému štátnej pomoci vo výške 3,7 miliardy eur na udržateľnú výrobu biometánu

Európska komisia schválila **českú schému štátnej pomoci vo výške 3,7 miliardy eur** na podporu výstavby zariadení na výrobu **biometánu**, v súlade s cieľmi **Čistého priemyselného dohovoru (Clean Industrial Deal)**. Opatrenie má prispieť k prechodu na **ekonomiku s nulovými čistými emisiami** a bolo schválené podľa nového **rámca štátnej pomoci CISAF**, prijatého v júni 2025.

Schéma, ktorú Česko notifikovalo Komisii, podporí výrobu **udržateľného biometánu** na využitie v **doprave, vykurovaní a priemysle** a bude platná do **31. decembra 2030**. Podpora sa vzťahuje na **nové biometánové stanice** aj na **existujúce bioplynové zariadenia**, ktoré budú na výrobu biometánu prestavané. Oprávnenými prijímateľmi sú výrobcovia biometánu s licenciou na výrobu plynu v Česku, pričom produkcia musí spĺňať požiadavky **smernice EÚ o obnoviteľných zdrojoch energie**. Očakáva sa, že z opatrenia budú profitovať najmä **malé a stredné poľnohospodárske podniky**.

Pomoc bude poskytovaná formou **priamej cenovej podpory** prostredníctvom **obojsstranného kontraktu na rozdiel** na obdobie **15 rokov**, založeného na vopred stanovenej referenčnej cene. Ak bude trhovú cenu zemného plynu nižšia, štát doplatí rozdiel výrobcom; ak bude vyššia, výrobcovia rozdiel vrátia. Prijemcovia budú vybraní **prostredníctvom súťažného výberového konania**.

Schéma má podporiť zariadenia s celkovou ročnou produkciou približne **350 miliónov štandardných kubických metrov biometánu**, čím významne prispeje k cieľom Clean Industrial Deal.

Komisia dospela k záveru, že opatrenie je **nevyhnutné, primerané a účinné** na podporu rozvoja hospodárskych činností dôležitých pre dekarbonizáciu a prechod EÚ na klimaticky neutrálnu ekonomiku, a preto ho schválila v súlade s pravidlami EÚ o štátnej pomoci.

Viac o tejto správe je zverejnené tu:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_794

Obchod EÚ s agropotravinárskymi výrobkami vykázal v januári prebytok 3,2 miliardy EUR

Napriek poklesu mesačných obchodných tokov si **agropotravinársky sektor EÚ** v januári 2026 udržal **silný obchodný prebytok**, čo potvrdzuje jeho pevné postavenie na svetových trhoch. Časť úpravy obchodných hodnôt súvisí s **nižšími cenami kľúčových komodít**, najmä kakaových výrobkov. Obchodný prebytok EÚ v agropotravinárstve dosiahol **3,2 miliardy eur**, čo je **o 4 % viac než v januári 2025**.

V januári 2026 dosiahol vývoz agropotravinárskych výrobkov EÚ **17,5 miliardy eur**, čo predstavuje **pokles o 9 % oproti predchádzajúcemu mesiacu** a **o 8 % medziročne**. Dôvodom boli najmä **nižšie vyvážané objemy a ceny** vo väčšine hlavných produktových kategórií. Výnimkou boli **obilniny**, kde sa vývoz zvýšil o **45 miliónov eur (+6 %)** vďaka vyššiemu objemu, a **ovocie a orechy**, ktoré zaznamenali nárast o **31 miliónov eur (+5 %)**, predovšetkým vďaka vyššiemu vývozu **jablák a hrušiek**.

Dovoz agropotravinárskych výrobkov do EÚ dosiahol v januári 2026 **14,4 miliardy eur**, čo je **o 7 % menej než v decembri 2025** a **o 11 % menej než pred rokom**. Najvýraznejší medziročný pokles sa týkal kategórie **káva, čaj, kakao a koreniny**, kde dovoz klesol o **654 miliónov eur (-19 %)**. Tento vývoj bol spôsobený najmä **poklesom objemu dovozu kakaových bôbov (-36 %)** a zároveň **poklesom ich cien (-17 %)**.

Celkovo údaje potvrdzujú, že aj napriek kolísaniu cien a objemov zostáva agropotravinársky obchod EÚ **odolný a prebytkový**.

Viac o tejto správe je zverejnené tu:

https://agriculture.ec.europa.eu/media/news/eu-agri-food-trade-posts-eur-32-billion-surplus-january-2026-04-13_en

Komisia vykonáva neohlásené protimonopolné kontroly v sektore čokoládových cukrovíniok

Európska komisia vykonáva **neohlásené protimonopolné inšpekcie** v priestoroch spoločnosti pôsobiacej v **sektore čokoládových cukrovíniok** v dvoch členských štátoch EÚ. Komisia má podozrenie, že daná spoločnosť mohla **porušiť pravidlá hospodárskej súťaže EÚ**, ktoré zakazujú kartely, obmedzujúce obchodné praktiky a zneužívanie dominantného postavenia na trhu (články 101 a 102 Zmluvy o fungovaní EÚ).

Vyšetrovanie sa zameriava najmä na možné **rozdelenie trhu**, konkrétne na obmedzenia obchodu s tovarom medzi členskými štátmi v rámci **jednotného trhu** a na prekážky pri **cezhraničných nákupoch vo viacerých krajinách**. Takéto praktiky by mohli brániť voľnému pohybu tovaru a narúšať hospodársku súťaž v EÚ.

Neohlásené inšpekcie sú bežným **predbežným vyšetrovacím krokom** v prípadoch podozrenia z protisúťažného správania. Skutočnosť, že Komisia vykonáva inšpekcie, **neznamená, že spoločnosť je vinná**, ani to nepredurčuje výsledok vyšetrovania. Komisia zároveň zdôrazňuje,

že plne rešpektuje **práva na obhajobu**, vrátane práva dotknutých spoločností vyjadriť sa v rámci konania.

Pre vyšetrovanie protisúťažného správania **neexistuje pevne stanovená lehota**. Dĺžka konania závisí od viacerých faktorov, najmä od zložitosti prípadu, miery spolupráce dotknutých spoločností a využívania ich procesných práv.

Komisia zároveň zriadila **anonymný oznamovací nástroj**, prostredníctvom ktorého môžu jednotlivci alebo firmy upozorniť na podozrenia z porušovania hospodárskej súťaže. Nástroj chráni identitu oznamovateľov pomocou šifrovaného systému umožňujúceho obojsmernú komunikáciu.

Viac o tejto správe je zverejnené tu:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_802

Spustenie Európskej oceánskej rady

Európska komisia oficiálne spustila **Európsku oceánsku radu (European Ocean Board)**, vysokú expertnú skupinu, ktorá má podporovať vykonávanie **Európskeho oceánskeho paktu**. Tento pakt je stratégiou EÚ zameranou na **lepšiu ochranu oceánov**, rozvoj **konkurencieschopnej modrej ekonomiky** a podporu **pobrežných komunít**.

Rade predsedá **Costas Kadis**, komisár pre rybnárstvo a oceány. Tvorí ju **28 členov** pochádzajúcich z rôznych oblastí, vrátane obchodných a podnikateľských združení, akademického prostredia, výskumných inštitútov, mimovládnych organizácií a mládežníckych organizácií.

Úlohou expertnej skupiny bude:

- poskytovať Komisii poradenstvo pri dosahovaní cieľov Európskeho oceánskeho paktu, najmä v oblastiach **zdravia oceánov**, **konkurencieschopnosti modrej ekonomiky EÚ**, podpory pobrežných regiónov, výskumu a poznania, **námornej bezpečnosti a obrany** a medzinárodnej správy oceánov,
- vypracúvať stanoviská k vybraným témam súvisiacim s oceánskym paktom,
- podporovať dialóg medzi členmi s cieľom zlepšiť **súlad a synergie medzi politikami EÚ a iniciatívami súkromného sektora**.

Prvé zasadnutie rady sa uskutoční **31. marca**, pričom členovia budú diskutovať o strategických prioritách a o budúcom pracovnom programe.

Členovia rady boli vybraní na základe **otvorenej výzvy**, čo zabezpečuje široké spektrum odborných pohľadov a praktických skúseností. Tento prístup má podporiť inkluzívnu a odborne podloženú tvorbu politík.

Európska oceánska rada doplní existujúce platformy, ako sú **Poradné rady pre rybnárstvo** a **Európske modré fórum**, a prispeje k lepšej koordinácii iniciatív v oblasti oceánskej politiky EÚ.

Viac o tejto správe je zverejnené tu:

https://blue-economy-observatory.ec.europa.eu/news/launch-european-ocean-board-2026-04-10_en

Komisia vyzýva organizácie, aby sa pripojili k platforme zainteresovaných strán pre nulové znečistenie

Európska komisia **7. apríla** otvorila výzvu na podávanie prihlášok pre **nových expertov do Platformy zainteresovaných strán pre nulové znečistenie (Zero Pollution Stakeholder Platform)**. Obnovená platforma bude naďalej podporovať plnenie cieľov ambície EÚ dosiahnuť **nulové znečistenie**.

Začiatkom roka 2026 Komisia zverejnila **strednodobé hodnotenie Akčného plánu nulového znečistenia**, ktoré sumarizuje pokrok od roku 2021. Hodnotenie ukazuje, že na splnenie cieľov do roku 2030 sú potrebné **rýchlejšie a intenzívnejšie opatrenia**. Preto Komisia platformu obnovuje a rozširuje jej členstvo.

Platforma sa zameria na identifikáciu a odstraňovanie **sociálnych, ekonomických a kultúrnych prekážok** prechodu k nulovému znečisteniu, podporu výmeny skúseností a osvedčených postupov, zviditeľňovanie účinných stratégií, investícií, inovácií a digitálnych riešení, ako aj na **medzinárodnú spoluprácu**.

Prihlásiť sa môžu organizácie s expertízou v oblastiach prevencie a riadenia znečistenia, kvality ovzdušia, vody, pôdy a morí, chemikálií a odpadu, správy a implementácie politík, financovania a infraštruktúry, výskumu, inovácií, digitalizácie, priemyslu a rozvoja zručností. Komisia podporuje **geografickú, odbornú a rodovú vyváženosť**.

Generálna riaditeľka/riadiťel pre životné prostredie vymenuje **do 50 členov na päť rokov**. Členovia budú spoluvytvárať trojročný pracovný program, zúčastňovať sa dvoch stretnutí ročne v Bruseli a poskytovať odbornú podporu pri vykonávaní **Stratégie EÚ pre odolnosť vodných zdrojov**. Prvé zasadnutie novej platformy sa očakáva **v 4. štvrtroku 2026**.

Prihlášky je potrebné zaslať do **5. mája do 23:59**. Individuálni odborníci sa prihlásiť nemôžu – oprávnené sú len organizácie a verejné inštitúcie.

Viac o tejto správe je zverejnené tu:

https://environment.ec.europa.eu/news/commission-calls-experts-join-zero-pollution-platform-2026-04-07_en

Bola zverejnená spätná väzba: Produkty získané z vedľajších živočíšnych produktov ako zložky v hnojivých produktoch EÚ

Do 11. mája 2026 možno predkladať spätnú väzbu v súvislosti s iniciatívou. Táto iniciatíva sa týka začlenená určitých odvođených produktov v zmysle nariadenia o vedľajších živočíšnych produktoch (ako je mäsová a kostná múčka alebo spracované živočíšne bielkoviny) ako zložiek do hnojivých produktov EÚ. Pre všetky odvođené produkty, na ktoré sa vzťahuje táto iniciatíva, bol koncový bod vo výrobnom reťazci určený v súlade s pravidlami o vedľajších živočíšnych produktoch (delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2023/1605). Viac o výzve na predloženie dôkazov je zverejnené tu:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/16132-Products-derived-from-animal-by-products-as-component-materials-in-EU-fertilising-products_en

Európsky parlament

Zasadnutie výboru AGRI

8. a 9. apríla 2026 sa uskutočnilo zasadnutie Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (AGRI). Vo vzťahu k potravinárstvu bolo predmetom rokovania nasledovné:

- dňa 8. apríla 2026 prebehla rozprava na tému **Posilnenie postavenia poľnohospodárov v potravinovom dodávateľskom reťazci**

Text návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, (EÚ) 2021/2115 a (EÚ) 2021/2116, pokiaľ ide o posilnenie postavenia poľnohospodárov v potravinovom dodávateľskom reťazci je zverejnený tu:

https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/AGRI/PR/2026/04-08/1318410SK.pdf

- dňa 8. apríla 2026 prebehla rozprava na tému **Ustanovenie rámcového programu pre výskum a inovácie Horizont Európa na obdobie 2028 – 2034**, stanovenie pravidiel účasti na ňom a pravidiel šírenia jeho výsledkov a zrušenie nariadenia (EÚ) 2021/695 Text návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje rámcový program pre výskum a inovácie Horizont Európa na obdobie 2028 – 2034, stanovujú pravidlá účasti na ňom a pravidlá šírenia jeho výsledkov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) 2021/695 je zverejnený tu:
https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/AGRI/PA/2026/04-08/1335380SK.pdf
- dňa 8. apríla 2026 prebehla rozprava na tému **Politika EÚ na podporu agropotravinárstva**
Text návrhu správy o vykonávaní politiky EÚ na podporu agropotravinárstva po reforme z roku 2014 je zverejnený tu:
https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/AGRI/PR/2026/04-08/1337095SK.pdf
- dňa 8. apríla 2026 prebehla rozprava na tému **Stanovenie podmienok pre vykonávanie podpory Únie pre spoločnú poľnohospodársku politiku na obdobie rokov 2028 až 2034**
Text návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú podmienky implementácie podpory Únie pre spoločnú poľnohospodársku politiku na roky 2028 až 2034 je zverejnený tu:
https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/AUTRES_INSTITUTIONS/COMM/COM/2026/04-08/COM_COM20250560_SK.pdf
Text stanoviska Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru - Spoločná poľnohospodárska politika (SPP) po roku 2027 je zverejnený tu:
https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/AUTRES_INSTITUTIONS/COMM/COM/2026/04-08/COM_COM20250560_SK.pdf
- dňa 9. apríla 2026 prebehol **Workshop o viacročnom finančnom rámci a spoločnej poľnohospodárskej politike na obdobie rokov 2028 – 2034**
Podklady z workshopu sú zverejnené tu:
https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/AGRI/DV/2026/04-08/ElsaRegnier-CAPbudget-presentation_EN.pdf
https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/AGRI/DV/2026/04-08/AlanMatthews-CAPgovernance-presentation_EN.pdf
- dňa 9. apríla 2026 prebehla prezentácia Komisie o misii EÚ s názvom „**Dohoda o pôde pre Európu**“ (Misia Pôda)
Text prezentácie na uvedenú tému je zverejnený tu:
https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/AGRI/DV/2026/04-08/Mission-ASoilDealforEurope-presentation_EN.pdf

Zasadnutie výboru ENVI

15. apríla 2026 sa uskutočnilo zasadnutie Výboru pre životné prostredie, klímu a bezpečnosť potravín (ENVI). Vo vzťahu k potravinárstvu bolo predmetom rokovania nasledovné:

- prebehla rozprava na tému **zriadenie Európskeho fondu pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybnárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť na roky 2028 – 2034**
Text návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybnárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť na roky 2028 – 2034 a ktorým

sa mení nariadenie (EÚ) 2023/955 a nariadenie (EÚ, Euratom) 2024/2509 je zverejnený tu:

https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/ENVI/PA/2026/04-15/1340317SK.pdf

- prebehlo hlasovanie na tému **Európska chemická agentúra a zmena nariadení (ES) č. 1907/2006, (EÚ) č. 528/2012, (EÚ) č. 649/2012 a (EÚ) 2019/1021**

Text návrhu správy o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Európskej chemickej agentúre a o zmene nariadení (ES) č. 1907/2006, (EÚ) č. 528/2012, (EÚ) č. 649/2012 a (EÚ) 2019/1021 je zverejnený tu:

https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/ENVI/PR/2026/04-15/1333269SK.pdf

Hlasovací zoznam je zverejnený tu:

https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/ENVI/DV/2026/04-15/VL_ECHA_regulation_final_EN.pdf

- prebehlo hlasovanie na tému **Námietka podľa článku 115 ods. 2 a 3 týkajúca sa udelenia povolenia umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 94637**, sú z nej zložené alebo vyrobené, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003

Text návrhu uznesenia podľa článku 115 ods. 2 a 3 rokovacieho poriadku o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľuje uvedenie na trh produktov obsahujúcich geneticky modifikovanú sóju MON 94637, pozostávajúcich z nej alebo vyrobených z nej podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 je zverejnený tu:

https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/ENVI/DV/2026/04-15/Draft_MfR_soybean_MON_94637_EN.pdf

Hlasovací zoznam je zverejnený tu:

https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/ENVI/DV/2026/04-15/VL_IA_GM_soybean_MON94637_EN.pdf

Európsky úrad pre bezpečnosť potravín

Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu obsahujúceho endo-polygalakturonázovú, pektínesterázovú a pektínlyázovú aktivitu z geneticky nemodifikovaného kmeňa *Aspergillus niger* CCTCC M 2023236

Potravinársky enzým obsahujúci endo-polygalakturonázovú (1,4- α -d-galakturonan glykanohydrolázu; EC 3.2.1.15), pektínesterázovú (pektín pektylhydrolázu; EC 3.1.1.11) a pektín lyázovú (1,4-6-O-metyl- α -d-galakturonan lyázu; EC 4.2.2.10) aktivitu vyrába spoločnosť Suntaq International Limited s použitím geneticky nemodifikovaného kmeňa *Aspergillus niger* CCTCC M 2023236. Potravinársky enzým bol považovaný za neprítomný životaschopných buniek produkčného organizmu. Je určený na použitie v šiestich procesoch výroby potravín. Odhadovaná expozícia v strave bola v európskych populáciách až 1,221 mg celkových organických pevných látok (TOS)/kg telesnej hmotnosti (bw) za deň. Testy genotoxicity nepreukázali žiadne obavy týkajúce sa bezpečnosti. Systémová toxicita bola hodnotená pomocou 90-dňovej štúdie orálnej toxicity s opakovaným podávaním u potkanov. Panel identifikoval hladinu 2000 mg TOS/kg telesnej hmotnosti za deň, čo je najvyššia testovaná dávka, pri ktorej sa nepozorovali žiadne nežiaduce účinky, čo v porovnaní s odhadovanou expozíciou v strave viedlo k expozícii najmenej 1638. Vykonalo sa hľadanie homológie troch aminokyselinových sekvencií so známymi alergénmi a našli sa zhody so 14

respiračnými alergénmi. Panel usúdil, že za zamýšľaných podmienok použitia nemožno vylúčiť riziko alergických reakcií pri expozícii v strave. Na základe poskytnutých údajov panel dospel k záveru, že tento potravinársky enzým nespôsobuje za zamýšľaných podmienok použitia žiadne obavy o bezpečnosť. Viac o hodnotení je zverejnené tu: <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10019>

Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu obsahujúceho leucylaminopeptidázu, oryzín a aspergillopepsín I z geneticky nemodifikovaného kmeňa *Aspergillus sp.* AE-PR

Potravinársky enzým obsahujúci leucylaminopeptidázovú (EC 3.4.11.1), oryzínovú (EC 3.4.21.63) a aspergillopepsín I (EC 3.4.23.18) aktivitu vyrába spoločnosť Amano Enzyme Inc. s použitím geneticky nemodifikovaného kmeňa *Aspergillus sp.* AE-PR. Potravinársky enzým bol považovaný za neprítomný životaschopných buniek produkčného organizmu. Je určený na použitie v 15 procesoch výroby potravín. Keďže zvyškové množstvá potravinárskeho enzýmu - celkových organických pevných látok (TOS) sa odstraňujú v dvoch procesoch, pre zostávajúcich 13 procesov výroby potravín bola vypočítaná expozícia v strave. V európskych populáciách sa odhadovala na maximálne 0,203 mg TOS/kg telesnej hmotnosti (bw) za deň. Testy genotoxicity nepreukázali žiadne obavy týkajúce sa bezpečnosti. Systémová toxicita bola hodnotená pomocou 90-dňovej štúdie perorálnej toxicity s opakovanou dávkou u potkanov. Panel identifikoval hladinu 1898 mg TOS/kg telesnej hmotnosti za deň, čo je najvyššia testovaná dávka, pri ktorej sa nepozorovali žiadne nežiaduce účinky, čo v porovnaní s odhadovanou expozíciou v strave viedlo k expozícii najmenej 9350. Vykonalo sa hľadanie homológie troch aminokyselinových sekvencií so známymi alergénmi a zistili sa zhody s 2 potravinovými, 22 respiračnými, 3 kontaktnými a 1 injekčným alergénom. Panel usúdil, že riziko alergických reakcií pri expozícii tomuto potravinárskemu enzýmu v strave nemožno vylúčiť. Na základe poskytnutých údajov panel dospel k záveru, že tento potravinársky enzým nespôsobuje žiadne obavy o bezpečnosť za zamýšľaných podmienok použitia. Viac o hodnotení je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10013>

Posúdenie dodatočných informácií týkajúcich sa geneticky modifikovanej repky olejnej MS11 (žiadosť EFSA-GMO-BE-2016-138)

V predchádzajúcom vedeckom stanovisku k žiadosti EFSA-GMO-BE-2016-138 nemohol panel EFSA pre geneticky modifikované organizmy (GMO Panel) dospieť k záveru o porovnávacej analýze a o hodnotení bezpečnosti potravín a krmív geneticky modifikovanej (GM) repky olejnej MS11 z dôvodu nedostatku vhodného súboru údajov o zložení. Na žiadosť Európskej komisie panel GMO posúdil dodatočné informácie o zložení repky olejnej MS11. Panel GMO dospel k záveru, že tieto informácie možno použiť na doplnenie pôvodného hodnotenia. Žiadny z rozdielov identifikovaných v zložení semien medzi repkou olejnou MS11 a konvenčným ekvivalentom nevyžadoval ďalšie hodnotenie, pokiaľ ide o bezpečnosť potravín a krmív. Panel GMO nenašiel žiadne dôkazy o tom, že genetická modifikácia ovplyvňuje celkovú bezpečnosť repky olejnej MS11. Konzumácia repky olejnej MS11 nepredstavuje žiadne nutričné riziko. Monitorovanie potravín a krmív po uvedení na trh sa nepovažuje za potrebné. Vzhľadom na hodnotenie uvedené v pôvodnom vedeckom stanovisku a v tomto vyhlásení, Panel GMO dospel k záveru, že repka olejná MS11 je rovnako bezpečná ako jej konvenčný ekvivalent a testované referenčné odrody repky olejnej bez genetickej modifikácie, pokiaľ ide o potenciálne účinky na zdravie ľudí a zvierat a na životné prostredie. Viac o posúdení je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10016>

Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu arabinan endo-1,5- α -l-arabinanáza z geneticky nemodifikovaného kmeňa *Aspergillus tubingensis* ARS R7-60

Potravinársky enzým arabinan endo-1,5- α -l-arabináza (5- α -l-arabinan 5- α -l-arabinánohydroláza; EC 3.2.1.99) sa vyrába z geneticky nemodifikovaného kmeňa *Aspergillus tubingensis* ARS R7-60 spoločnosťou Shin Nihon Chemical Co., Ltd. Potravinársky enzým bol považovaný za neprítomný životaschopných buniek produkčného organizmu. Je určený na použitie v štyroch procesoch výroby potravín. Odhadovaná expozícia v strave bola v európskych populáciách až do 0,451 mg celkových organických pevných látok (TOS)/kg telesnej hmotnosti (bw) za deň. Testy genotoxicity nepreukázali žiadne obavy týkajúce sa bezpečnosti. Systémová toxicita bola hodnotená pomocou 90-dňovej štúdie perorálnej toxicity s opakovanou dávkou u potkanov. Panel identifikoval hladinu 1392 mg TOS/kg telesnej hmotnosti za deň, čo je najvyššia testovaná dávka, pri ktorej sa nepozorovali žiadne nežiaduce účinky, čo v porovnaní s odhadovanou expozíciou v strave viedlo k expozícii najmenej 3086. Bolo vykonané hľadanie homológie aminokyselinovej sekvencie arabinán endo-1,5- α -l-arabinanázy so známymi alergénmi, ale žiadna zhoda nebola nájdená. Panel usúdil, že riziko alergických reakcií pri expozícii potravinárskemu enzýmu v strave nemožno vylúčiť, ale že pravdepodobnosť je nízka. Na základe poskytnutých údajov panel dospel k záveru, že tento potravinársky enzým nespôsobuje žiadne obavy o bezpečnosť za zamýšľaných podmienok použitia. Viac o hodnotení je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10021>

Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu pektín lyázy z geneticky nemodifikovaného kmeňa *Aspergillus luchuensis* LC-07

Potravinársky enzým pektín lyáza (1,4-6-O-metyl- α -D-galakturonan lyáza; EC 4.2.2.10) sa vyrába z geneticky nemodifikovaného kmeňa *Aspergillus luchuensis* LC-07 spoločnosťou Shin Nihon Chemical Co., Ltd. Potravinársky enzým sa považoval za neprítomný životaschopných buniek produkčného organizmu. Je určený na použitie v štyroch procesoch výroby potravín. Keďže zvyškové množstvá potravinárskeho enzýmu – celkových organických pevných látok (TOS) sa odstraňujú v jednom procese, pre zostávajúce tri procesy výroby potravín sa vypočítala expozícia v strave. V európskych populáciách sa odhadovala na maximálne 0,311 mg TOS/kg telesnej hmotnosti (bw) za deň. Testy genotoxicity nepreukázali žiadne obavy týkajúce sa bezpečnosti. Systémová toxicita sa hodnotila pomocou 90-dňovej štúdie perorálnej toxicity s opakovanou dávkou u potkanov. Panel identifikoval hladinu 1930 mg TOS/kg telesnej hmotnosti za deň, čo je najvyššia testovaná dávka, pri ktorej sa nepozorovali žiadne nežiaduce účinky, čo v porovnaní s odhadovanou expozíciou v strave viedlo k expozícii najmenej 6206. Bolo vykonané hľadanie homológie aminokyselinovej sekvencie pektínlyázy so známymi alergénmi, ale nebola nájdená žiadna zhoda. Panel usúdil, že riziko alergických reakcií pri expozícii v strave nemožno vylúčiť, ale že pravdepodobnosť je nízka. Na základe poskytnutých údajov panel dospel k záveru, že tento potravinársky enzým nespôsobuje žiadne obavy o bezpečnosť za zamýšľaných podmienok použitia. Viac o hodnotení je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10020>

Dietárna expozícia lykopénu zo základnej stravy, nových potravín a z používania potravinárskych prídavných látok v európskej populácii

V roku 2023 prijal EFSA vedecké stanovisko k bezpečnosti extraktu zo žltých/oranžových paradajok ako novej potraviny podľa nariadenia (EÚ) 2015/2283, v ktorom dospel k záveru, že jeho bezpečné používanie nie je možné za navrhovaných podmienok stanoviť a odhadovaný

príjem by mohol viesť k prekročeniu prijateľného denného príjmu lykopénu pri zohľadnení kombinovanej expozície z prirodzeného výskytu a použitia ako prídavnej látky v potravinách. V dôsledku toho bol EFSA požiadaný o vykonanie posúdenia expozície lykopénu v strave, pričom by sa zohľadnil kombinovaný príjem zo základnej stravy a z jeho povoleného použitia ako prídavnej látky v potravinách a ako novej potraviny. Pre spresnené scenáre boli údaje o úrovni používania zozbierané od priemyslu pre použitie ako prídavnej látky v potravinách a nových potravín, zatiaľ čo údaje o výskyte prirodzene sa vyskytujúceho lykopénu boli extrahované z literatúry. Údaje o spotrebe potravín boli získané z Komplexnej európskej databázy spotreby potravín EFSA. Posúdilo sa päť scenárov expozície: scenár maximálnej regulačnej úrovne, spresnený scenár bez vernosti značke, scenár len pre spotrebiteľov potravinových doplnkov, scenár pre dojčatá a batolátá konzumujúce potraviny na špeciálne lekárske účely a scenár pre dojčatá mladšie ako 16 týždňov konzumujúce takéto potraviny. V scenári s maximálnou regulačnou hladinou boli najvyššie kombinované priemerné a 95. percentilové expozície pozorované u batoliat s 1,2 a 2,52 mg/kg telesnej hmotnosti za deň. V scenári s rafinovaným produktom bez vernosti značke bola najvyššia priemerná expozícia u batoliat s 0,36 mg/kg telesnej hmotnosti za deň a expozícia P95 u dojčiat s 0,97 mg/kg telesnej hmotnosti za deň. Prirodzene sa vyskytujúci lykopén bol hlavným prispievateľom k celkovej expozícii v scenári s rafinovaným produktom bez vernosti značke. V scenári pre spotrebiteľov výživových doplnkov prispelo používanie nových potravín v potravinových doplnkoch významne k pozadivej expozícii, čo viedlo k dvojnásobnému nárastu. Používanie nových potravín v potravinách na osobitné lekárske účely pre dojčatá a batolátá prispelo v oveľa menšej miere v porovnaní s výživovými doplnkami v predchádzajúcom scenári. Viac o posúdení je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.9994>

Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu AMP deaminázy z geneticky modifikovaného kmeňa *Bacillus subtilis* CCTCC M 2023264

Potravinársky enzým AMP deamináza (AMP aminohydroláza; EC 3.5.4.6) sa vyrába z geneticky modifikovaného kmeňa *Bacillus subtilis* CCTCC M 2023264 spoločnosťou Angel Yeast Co., Ltd. Produkčný kmeň potravinárskeho enzýmu obsahuje viacero kópií troch získaných génov antimikrobiálnej rezistencie, preto nespĺňa požiadavky kvalifikovaného predpokladu bezpečnosti pri posudzovaní bezpečnosti. Vzhľadom na absenciu životaschopných buniek a DNA z produkčného organizmu v potravinárskom enzýme sa to však nepovažuje za riziko. Keďže neboli identifikované žiadne ďalšie obavy vyplývajúce z mikrobiálneho zdroja a jeho následnej genetickej modifikácie alebo z výrobného procesu, panel usúdil, že na posúdenie tohto potravinárskeho enzýmu nie sú potrebné toxikologické testy. Potravinársky enzým je určený na použitie pri spracovaní kvasníc a kvasnicových produktov. Odhadovaná expozícia v strave bola v európskych populáciách až 0,006 mg celkových organických pevných látok/kg telesnej hmotnosti za deň. Hľadala sa homológia aminokyselinovej sekvencie AMP deaminázy so známymi alergénmi, ale nenašla sa žiadna zhoda. Panel usúdil, že riziko alergických reakcií pri expozícii v strave nemožno vylúčiť, ale že pravdepodobnosť je nízka. Na základe poskytnutých údajov panel dospel k záveru, že tento potravinársky enzým za zamýšľaných podmienok použitia nespôsobuje obavy o bezpečnosť. Viac o hodnotení je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10029>

Údržba FoodEx2 2025

FoodEx2, vyvinutý a spravovaný úradom EFSA, je komplexný systém určený na klasifikáciu a opis potravín a krmív. Poskytuje harmonizovaný a štandardizovaný terminologický rámec, ktorý podporuje celý pracovný postup v oblasti bezpečnosti potravín a hodnotenia rizík, od zberu údajov vo viacerých oblastiach bezpečnosti potravín a krmív (napr. monitorovanie rezíduí pesticídov alebo biologických rizík) až po hodnotenie expozície. Aby sa zabezpečila relevantnosť systému a jeho súlad s vyvíjajúcimi sa vedeckými a legislatívnymi požiadavkami, sú nevyhnutné pravidelné aktualizácie. Doteraz bolo dokončených osem hlavných aktualizácií, pričom každá je zdokumentovaná vo výročných správach o údržbe. Táto technická správa predstavuje výsledok deviateho cyklu údržby, ktorý sa uskutočnil v roku 2025. Zavedené aktualizácie zahŕňajú prídanie nových pojmov, vylepšenia hierarchickej štruktúry, revíziu spôsobilosti vybraných pojmov a zmeny existujúcich pojmov – napríklad aktualizáciu implicitných aspektov, vylepšenia implicitných atribútov a poznámok k rozsahu a úpravy vzťahov rodič-dieťa. Viac o technickej správe je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/sp.efsa.2026.EN-10069>

Hodnotenie bezpečnosti rozšírenia používania potravinárskeho enzýmu subtilizínu z geneticky modifikovaného kmeňa *Bacillus licheniformis* NZYM-CB

Potravinársky enzým subtilizín (EC 3.4.21.62) sa vyrába z geneticky modifikovaného kmeňa *Bacillus licheniformis* NZYM-CB spoločnosťou Novozymes A/S. Bezpečnosť tohto potravinárskeho enzýmu bola predtým hodnotená a pri použití v šiestich procesoch výroby potravín nevyvolal obavy o bezpečnosť. Žiadateľ následne požiadal o rozšírenie jeho použitia na tri ďalšie procesy. V tomto hodnotení EFSA aktualizoval hodnotenie bezpečnosti tohto potravinárskeho enzýmu pri použití v celkovo deviatich procesoch výroby potravín. Keďže sa celkové organické pevné látky (TOS) z potravinárskeho enzýmu odstraňujú v dvoch procesoch, expozícia potravinárskemu enzýmu – TOS v strave bola odhadnutá pre zostávajúcich sedem procesov výroby potravín. Vypočítala sa na maximálne 1,391 mg TOS/kg telesnej hmotnosti za deň v európskych populáciách. Na základe revidovanej expozície v strave a predchádzajúceho hodnotenia panel dospel k záveru, že tento potravinársky enzým nevyvoláva obavy o bezpečnosť za revidovaných zamýšľaných podmienok použitia. Viac o hodnotení je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10026>

Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu obsahujúceho celulázovú a endo-1,3(4)- β -glukanázovú aktivitu z geneticky nemodifikovaného kmeňa *Trichoderma reesei* 480KY

Potravinársky enzým obsahujúci celulázu (1,4-(1,3;1,4)- β -d-glukán-4-glukánohydroláza; EC 3.2.1.4) a endo-1,3(4)- β -glukanázu (3-(1,3,1,4)- β -d-glukán 3(4)-glukánohydroláza; EC 3.2.1.6) sa vyrába z geneticky nemodifikovaného kmeňa *Trichoderma reesei* 480KY spoločnosťou Kerry Ingredients & Flavours Ltd. Potravinársky enzým sa považoval za neobsahujúci životaschopné bunky produkčného organizmu. Je určený na použitie v ôsmich procesoch výroby potravín. Keďže zvyškové množstvá potravinárskeho enzýmu - celkových organických pevných látok (TOS) sa odstraňujú v dvoch procesoch, pre zostávajúcich šesť procesov výroby potravín sa vypočítala expozícia v strave. V európskych populáciách sa odhadovala na až 2,681 mg TOS/kg telesnej hmotnosti (bw) za deň. Testy genotoxicity nepreukázali žiadne obavy týkajúce sa bezpečnosti. Systémová toxicita bola hodnotená pomocou 90-dňovej štúdie perorálnej toxicity s opakovaným podávaním u potkanov. Panel identifikoval hladinu 1014 mg

TOS/kg telesnej hmotnosti za deň bez pozorovaných nežiaducich účinkov, čo je najvyššia testovaná dávka, ktorá v porovnaní s odhadovanou expozíciou v strave viedla k expozičnej rezerve najmenej 378. Bolo vykonané hľadanie homológie dvoch aminokyselinových sekvencií so známymi alergénmi a zistila sa zhoda s jedným respiračným alergénom. Panel usúdil, že riziko alergických reakcií pri expozícii potravinárenskému enzýmu v strave nemožno vylúčiť, ale že pravdepodobnosť je nízka. Na základe poskytnutých údajov panel dospel k záveru, že tento potravinárenský enzým nespôsobuje obavy o bezpečnosť za zamýšľaných podmienok použitia. Viac o hodnotení je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10022>

Hodnotenie bezpečnosti rozšírenia použitia potravinárenského enzýmu obsahujúceho bacilolýzínovú a subtilizínovú aktivitu z geneticky nemodifikovaného kmeňa *Bacillus amyloliquefaciens* AR-383

Potravinárenský enzým s dvoma deklarovateľnými aktivitami, bacilolýzín (EC 3.4.24.28) a subtilizín (EC 3.4.21.62), sa vyrába z geneticky nemodifikovaného kmeňa *Bacillus amyloliquefaciens* AR-383 spoločnosťou AB Enzymes GmbH. Bezpečnosť tohto potravinárenského enzýmu bola predtým hodnotená a pri použití v deviatich procesoch výroby potravín nevznikli žiadne obavy o bezpečnosť. Žiadateľ následne požiadal o rozšírenie jeho použitia o tri ďalšie procesy. V tomto hodnotení EFSA aktualizoval hodnotenie bezpečnosti tohto potravinárenského enzýmu pri použití v celkovo 12 procesoch výroby potravín. Keďže sa celkové organické pevné látky (TOS) z potravinárenského enzýmu odstraňujú v jednom procese, expozícia potravinárenskému enzýmu – TOS v strave bola odhadnutá pre zostávajúcich 11 procesov výroby potravín. V európskych populáciách sa odhadovala na až 7,469 mg TOS/kg telesnej hmotnosti za deň. Na základe revidovanej expozície v strave a predchádzajúceho hodnotenia panel dospel k záveru, že tento potravinárenský enzým nespôsobuje obavy o bezpečnosť za revidovaných zamýšľaných podmienok použitia. Viac o hodnotení je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10024>

Hodnotenie bezpečnosti potravinárenského enzýmu glukán 1,4- α -glukozidázy z geneticky modifikovaného kmeňa *Trichoderma reesei* DP-Nzh109

Potravinárenský enzým glukán 1,4- α -glukozidáza (4- α -D-glukán glukohydroláza; EC 3.2.1.3) sa vyrába z geneticky modifikovaného kmeňa *Trichoderma reesei* DP-Nzh109 spoločnosťou Genencor International B.V. Genetické modifikácie nepredstavujú žiadne obavy o bezpečnosť. Potravinárenský enzým sa považoval za neprítomný životaschopných buniek produkčného organizmu a jeho DNA. Je určený na použitie v dvoch procesoch výroby potravín. Keďže sa v týchto dvoch procesoch odstraňujú zvyškové množstvá potravinárenského enzýmu - celkové organické pevné látky, expozícia v strave sa neodhadla a testovanie toxicity sa považovalo za zbytočné. Bolo vykonané hľadanie homológie aminokyselinovej sekvencie glukánu 1,4- α -glukozidázy so známymi alergénmi a zistila sa zhoda s jedným respiračným alergénom. Panel usúdil, že riziko alergických reakcií pri expozícii v strave nemožno vylúčiť, ale že pravdepodobnosť je nízka. Na základe poskytnutých údajov panel dospel k záveru, že tento potravinárenský enzým nepredstavuje žiadne obavy o bezpečnosť za zamýšľaných podmienok použitia. Viac o hodnotení je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10017>

Hodnotenie bezpečnosti rozšírenia používania potravinárskeho enzýmu triacylglycerol lipázy z geneticky modifikovaného kmeňa *Aspergillus oryzae* NZYM-FL

Potravinársky enzým triacylglycerol lipáza (EC 3.1.1.3) sa vyrába z geneticky modifikovaného kmeňa *Aspergillus oryzae* NZYM-FL spoločnosťou Novozymes A/S. Bezpečnosť tohto potravinárskeho enzýmu bola predtým hodnotená a pri použití v dvoch procesoch výroby potravín nevznikli žiadne obavy o bezpečnosť. Žiadateľ následne požiadal o rozšírenie jeho použitia o šesť ďalších procesov. V tomto hodnotení EFSA aktualizoval hodnotenie bezpečnosti tohto potravinárskeho enzýmu pri použití v celkovo ôsmich procesoch výroby potravín. Keďže sa celkové organické pevné látky (TOS) v potravinárskom enzýme odstraňujú z konečných potravín v dvoch procesoch výroby potravín, pre zostávajúcich šesť procesov sa odhadla expozícia potravinárskemu enzýmu – TOS v strave. V európskych populáciách sa odhadovala na až 0,494 mg TOS/kg telesnej hmotnosti (bw) za deň. V kombinácii s predtým hlásenou hladinou bez pozorovaných nežiaducich účinkov (340 mg TOS/kg telesnej hmotnosti za deň, stredná testovaná dávka) panel odvodil expozičnú hranicu najmenej 688. Na základe nových údajov, revidovanej expozičnej hranice a predchádzajúceho hodnotenia panel dospel k záveru, že tento potravinársky enzým nespôsobuje obavy o bezpečnosť za revidovaných zamýšľaných podmienok použitia. Viac o hodnotení je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10012>

Hodnotenie bezpečnosti rozšírenia používania potravinárskeho enzýmu triacylglycerol lipázy z geneticky modifikovaného kmeňa *Aspergillus oryzae* NZYM-AL

Potravinársky enzým triacylglycerol lipáza (EC 3.1.1.3) sa vyrába z geneticky modifikovaného kmeňa *Aspergillus oryzae* NZYM-AL spoločnosťou Novozymes A/S. Bezpečnosť tohto potravinárskeho enzýmu bola predtým hodnotená a pri použití v štyroch procesoch výroby potravín nevznikli žiadne obavy o bezpečnosť. Žiadateľ následne požiadal o rozšírenie jeho použitia o šesť ďalších procesov. V tomto hodnotení EFSA aktualizoval hodnotenie bezpečnosti tohto potravinárskeho enzýmu pri použití v celkovo desiatich procesoch výroby potravín. Keďže celkové organické pevné látky (TOS) z potravinárskeho enzýmu sa odstraňujú v jednom procese výroby potravín, expozícia potravinárskemu enzýmu – TOS v strave sa pre zostávajúcich deväť procesov odhadovala na 0,093 mg TOS/kg telesnej hmotnosti (bw) za deň v európskych populáciách. V kombinácii s predtým hlásenou hladinou bez pozorovaných nežiaducich účinkov (49,1 mg TOS/kg telesnej hmotnosti za deň, najnižšia testovaná dávka) panel odvodil expozičnú hranicu najmenej 528. Na základe nových údajov, revidovanej expozičnej hranice a predchádzajúceho hodnotenia panel dospel k záveru, že tento potravinársky enzým nespôsobuje obavy o bezpečnosť za revidovaných zamýšľaných podmienok použitia. Viac o hodnotení je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10023>

Hodnotenie bezpečnosti potravinárskeho enzýmu glukán 1,4- α -maltotetraohydrolázy z geneticky modifikovaného kmeňa *Bacillus licheniformis* DP-Dzf95

Potravinársky enzým glukán 1,4- α -maltotetraohydroláza (4- α -D-glukán maltotetraohydroláza; EC 3.2.1.60) sa vyrába z geneticky modifikovaného kmeňa *Bacillus licheniformis* DP-Dzf95 spoločnosťou Genencor international B.V. Genetické modifikácie nespôsobujú obavy o bezpečnosť. Produkčný kmeň spĺňal požiadavky na kvalifikovaný predpoklad bezpečnosti (QPS). Potravinársky enzým sa považoval za bez životaschopných buniek produkčného organizmu, ale nie bez jeho DNA. Je určený na použitie v dvoch procesoch výroby potravín. Keďže zvyškové množstvá potravinárskeho enzýmu – celkových organických pevných látok

(TOS) sa odstraňujú v jednom procese, bola vypočítaná expozícia v strave pre zostávajúci proces výroby potravín. Odhadovala sa na maximálne 0,253 mg TOS/kg telesnej hmotnosti za deň v európskych populáciách. Vzhľadom na status QPS produkčného kmeňa a absenciu obáv vyplývajúcich z procesu výroby potravinárskeho enzýmu panel považoval testy toxicity za zbytočné. Bolo vykonané hľadanie homológie aminokyselinovej sekvencie glukánu 1,4- α -maltotetraohydrolázy so známymi alergénmi, ale nebola nájdená žiadna zhoda. Panel usúdil, že riziko alergických reakcií pri vystavení sa potravinárskemu enzýmu v strave nemožno vylúčiť, ale že pravdepodobnosť je nízka. Na základe poskytnutých údajov panel dospel k záveru, že tento potravinársky enzým nespôsobuje obavy o bezpečnosť za zamýšľaných podmienok použitia. Viac o hodnotení je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10027>